

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 september 2019

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: 51.126/III/PN

Betreft: klacht tegen Franstalige affiche door Proximus NV

Mevrouw de gedelegeerd bestuurder,

In zitting van 20 september 2019 onderzocht de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) een klacht ingediend tegen Proximus met betrekking tot het feit dat een affiche, afgeleverd door *Osiris.Brussels*, eentalig in het Frans werd opgehangen aan de woning van de klager aangaande werken uitgevoerd door Proximus.

De klager had na het zien van de eentalige affiche gevraagd aan de leider van de werkplaats of hij deze affiche in het Nederlands kon verkrijgen. De leider van de werkplaats weigerde dit volgens de klager op een discriminerende wijze: “Meneer, als u Vlaming bent en u wil een Nederlandstalige affiche dan moet u maar verhuizen naar Vlaanderen. Hier bent u in Brussel en Brussel is voor Franstaligen. Gelieve u aan te passen of te verhuizen.”

Toen de klager Proximus contacteerde, melde de medewerker van Proximus dat er weinig aan de hand was aangezien de werknemer voor een onderaannemer werkt. Verder zou de taal op de affiche door het gewest worden beslist, kan Proximus geen taal kiezen en is een affiche in twee talen te duur om te maken.”

In zijn brief van 20 mei 2019 deelde de directeur van de Juridische Dienst van Proximus het volgende mee:

“Uit dit onderzoek blijft dat de affiche in kwestie niet wordt opgemaakt door de diensten van Proximus maar door OSIRIS, het elektronisch platform voor coördinatie van bouwplaatsen in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Dit platform laat niet toe op – ondanks het uitdrukkelijk verzoek van onze diensten – tweetalige affiches af te drukken. Proximus is, net zoals alle andere bedrijven waarvan de werven in Brussel een impact hebben op de openbare weg, verplicht om OSIRIS te gebruiken.

Onze brieven van 19 april 2019 en 13 juni 2019 aan de heer Pascal Smet, de voormalige Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Openbare Werken, waarin zijn standpunt ten aanzien van deze klacht werd gevraagd, bleven onbeantwoord.

De VCT is er dus toe gerechtigd haar advies te steunen op de gegevens die haar door de klager en door de Juridische Dienst van Proximus werden meegedeeld.

*
* *

Artikel 56 van de ordonnantie van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest van 3 juli 2008 betreffende de bouwplaatsen op de openbare weg bepaalt het volgende:

“Art. 56 - Informatie aan weggebruikers en omwonenden.

§ 1. Behoudens dringende noodzakelijkheid, naar behoren gemotiveerd in het bericht van opstarting van de bouwplaats, informeert de verzoeker, ten minste drie dagen vóór het opstarten van de bouwplaats en gedurende heel de duur ervan, de omwonenden en weggebruikers over de aard van de bouwplaats, de duur ervan en de invloed op de leefbaarheid van de openbare weg. Hij deelt ze eveneens zijn gegevens en die van de onderneming belast met de uitvoering van de bouwplaats mee.

De regering bepaalt de vorm en de modaliteiten van deze informatie.

§ 2. De uitvoeringsvergunning of het bouwplaatsakkoord kan elk ander aanvullend voorschrift dan deze bedoeld in § 1 bevatten.”

De artikelen 5 en 6 van het besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de uitvoering van bouwplaatsen op de openbare weg bepalen verder het volgende:

“Art. 5.- Informatie aan actieve gebruikers, per affiche

§ 1. In overeenstemming met artikel 56, § 1, van de ordonnantie deelt de verzoeker of de leidende verzoeker in het geval van een gecoördineerde bouwplaats de actieve gebruikers de volgende informatie mee :

[...]

§ 2. De in het Nederlands en het Frans opgestelde informatie wordt verstrekt op een affiche die op zichtbare wijze stroomop- en stroomafwaarts van het terrein van de bouwplaats wordt aangebracht en ter hoogte van elk kruispunt dat dit terrein omvat.

§ 3. [...]

Art. 6 - Informatie aan omwonenden, via ongeadresseerde brievenbusreclam

§ 1. Dit artikel is alleen van toepassing als de beheerder de informatieverstrekking aan de omwonenden oplegt via een voorschrift dat is opgenomen in een uitvoeringsvergunning of bouwplaatsakkoord.

§ 2. In overeenstemming met artikel 56, § 1, van de ordonnantie deelt de verzoeker of de leidende verzoeker in het geval van een gecoördineerde bouwplaats de omwonenden, afgezien van de informatie die, al naargelang het geval, beoogd wordt bij artikel 5, § 1, 2° of 3°, ook de maatregelen mee, die worden getroffen in toepassing van de artikelen 16 tot 18 en 20.

§ 3. De in het Nederlands en het Frans opgestelde informatie wordt verstrekt via ongeadresseerde brievenbusreclame.

De ongeadresseerde brievenbusreclame wordt door de verzoeker bezorgd aan alle omwonenden binnen een gebied dat is bepaald in de uitvoeringsvergunning of het bouwplaatsakkoord.

§ 4. [...]

*
* *

1 Ten aanzien van *Osiris.Brussels*

Osiris.Brussels is een dienst van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarop overeenkomstig artikel 32, § 1, derde lid, van de wet van 16 juni 1989 houdende diverse institutionele hervormingen onder meer hoofdstuk V, afdeling 1, de bepalingen die het gebruik van het Duits betreffen uitgezonderd, van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT) van toepassing zijn.

Bij het aangaan van de werken heeft Proximus aan *Osiris.Brussels* een uitvoeringsvergunning gevraagd. Overeenkomstig artikel 42 SWT dient *Osiris.Brussels* zulke uitvoeringsvergunning op te stellen in die van de twee talen (Nederlands en Frans) waarvan de belanghebbende het gebruik vraagt.

Uit de inlichtingen van Proximus stelt de VCT vast dat het platform van *Osiris.Brussels* niet toeliet om het betrokken document tweetalig af te drukken hoewel Proximus dit uitdrukkelijk had gevraagd. Hierdoor schendt *Osiris.Brussels* artikel 42 SWT.

Derhalve is de klacht ontvankelijk en gegrond ten aanzien van *Osiris.Brussels*.

2 Ten aanzien van Proximus

Als autonome overheidsbedrijf, valt Proximus onder de toepassing van de SWT (artikel 1, § 1, 3° van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven).

De aanstelling, uit welken hoofde ook, van private medewerkers, opdrachthouders of deskundigen ontslaat de diensten niet van de toepassing van de SWT (art. 50 SWT).

Overeenkomstig artikel 40, tweede lid, eerste volzin SWT dienen de berichten en mededelingen die de centrale diensten rechtstreeks richten aan het publiek te worden gesteld in het Nederlands en in het Frans.

Het betrokken affiche diende dus in de twee talen te worden opgehangen. *In casu*, kon Proximus aan deze verplichting niet voldoen omwille van overmacht. *Osiris.Brussels* liet immers niet om de betrokken affiche in twee talen af te printen.

Derhalve is de klacht ontvankelijk maar ongegrond ten aanzien van Proximus.

Aangezien de VCT uitsluitend bevoegd is voor het toezicht op de naleving op de SWT, kan zij zich niet uitspreken over de vermeende discriminatie door de medewerker van Proximus.

Een afschrift van dit advies wordt bezorgd aan de mevrouw Elke Van Brandt, minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Openbare Werken en de klager.

Hoogachtend,

De Voorzitter,